

Kuyu mu derin, ip mi kısa?

Sektörel sivil örgütlerde sorumluluk üstlenenler, mensubu oldukları kesimi en üst düzeyde temsil etmek onuruna mazhar olmuşlarsa, sadece kendi ülkelerinin ve sektörlerinin değil, rakip veya tehdit gördükleri ülke ve sektörlerin de nereden nereye geldiğini çok iyi bilirler. Yapılan doğru ve yanlışları daima bir nedensellik sorgusundan geçirmek onların yaşam felsefesidir, eleştirel bir yaklaşım ortaya koymak ve yol gösterici

olmak zorunda hissettirir. Büyük fedakarlık içeren çabaları nadiren karşılık bulsa da, esasen subjektif nedenlerle değil, sektörlerinin ve toplumun beklentilerinden yola çıkarlar. Sevgili Başkanımız Adnan Dalgakıran'ın yüksek deneyim ve takdire şayan sorumluluk bilincinin bir ürünü olan "Yüzleşme" adlı eserinin, hemen her sayfasında okurunun kafasına soktuğu hesaplaşma sorusu, "kuyu mu derin, ip mi kısa?" tarihsel

döngümüz içinde mutlaka yanıtlanamaz gereken bir sorudur. Yüzleşme'nin, son cümlesiyle göreve çağırıldığı genç nesillere ışık olacağına inanıyorum.

MAKİNE BÜTÜN İNSANLIĞI AYDINLATACAK BİR YILDIZ
Bundan 10 yıl kadar önce, "Türkiye'nin Makinecileri" markası ile yola devam etme kararını sektör olarak verdiğimiz ve loğomuzu Türkiye'den yükselip, sadece kendi sektörünü veya

ülkesini değil bütün insanlığı aydınlatacak bir yıldız olarak belirlediğimiz günlerde, hatırlıyorum, çekinenlerimiz olmuştuk. Fazla iddialı bulanlar da vardı, sektörel tevazumuzla bağdaştırmayanlar da.

Oysa marka üstatlarımız, başarı olmanın ilk şartının, tam da böyle ürktücü bir vizyon beyanı ile meydana çıkmak, işe girişmek olduğunu salık veriyorlardı. Loğomuz bir nevi taahhüt idi. Ki hep böyle algılanması dileğimizdir. Markamız ise odağımıza makinelerimizi değil, fakat onun arkasındaki aklı koyuyordu: Sorgulamaktan, araştırmaktan, bilmekten, söylemekten korkmayan, mücadeleden yılmayan makine imalatçımız... Bu yıldız hepimiziz. Bu büyük ailenin her mensubu, her örgütü, her yöneticisi veya başkanı bu sorumluluğu işelleştirmek durumundadır. Son 10 yıl, makine imalat sektörümüzün örgütsel bütünlüğünü tesis etmesi, iş ahenliğini pekiştirmesi ve tıkr tıkr işler hale gelmesi yönünde Türkiye'ye çok önemli kazanımlar sağladı. Sektör ortak menfaatleri etrafında uzlaştı, kenetlendi. Firmalar ve dernekler, Türkiye'den yükselen yıldızın bir parçası oldular, ışığını çoğalttılar. Sektör temsilcisi başkanlar kurumlarını dirayetle yönetip, yönlendirdi. Yaşanılan küresel sıkıntıların Türk makine imalat sanayine açtığı hareket alanları, firmalarımızca ve alt sektörlerimizce iyi değerlendirildi.

HİÇBİR ZAMAN KONFOR HİSSİ DUYMAYACAĞIZ

25'e yakın alt dalmızın hemen tamamında mevcut esnek ve dinamik üretim altyapımız bu krizlerde defalarca sinandığımızdan, salgın dönemini de en kolay atlatanlardan olduk. Rakiplerimizden çok hızlı artan yatırım, üretim ve dış ticaretimizle dikkat çeker hale geldik. Makinelerimiz çeşitlenmeye, teknoloji sınıfları yükselmeye devam ediyor. Üstelik son iki yılda kurulan 100'ün üzerinde Ar-Ge merkezimizin ürünleri henüz yeni yeni ticarileşiyor. Peki, önemli bulduğumuz bütün bu ilerlemeler bize, Adnan Başkanın yüzleşme cesareti gösterdiği "vasatlık" a rağmen konforlu hissettirebilir mi? Elbette hayır. Hemen her konuşmasında dile getirdiği gibi "son 60 yılda iki ülke var üst lige çıkabilen, ki onlar makine, elektronik ve yazılım öncülüğünde başarmışlar, ama 20 ülke var vasatlığa erişen." Yani giderek daha kalabalıklaşan bir klastamda, giderek daha sıkışan bir alanda mücadele ediyoruz. Bütün ülkeler kendi makinesini üretmenin peşinde ve gelişmekte olanların payı artıyor. Rekabet alabildiğine agresif; açık ve örtülü devlet destekleri alabildiğine yoğun. Bu yüzden bizim sektörümüz her ülkede stratejik ve bilâ kaydü şart öncelikli, yani imtiyazlı.

SEKTÖREL ÖRGÜTLERİMİZ SÜRÜKLEYİCİ OLMALI

Önümüzde bütün endüstriyel alanların dönüşeceği ve temel sorumluluğu da makine imalatçıları ile sistem eyleyicilerin üstleneceği yeni bir küresel dönem açılıyor. Bu dönüşüm, büyük finansal ve sosyal maliyetlere rağmen gerçekleşecek. Liberal politikaların ulus devlet sermaye çekişmesinden daha çok, sosyal maliyetleri nedeniyle gözden düştüğü, üretimin paylaşımı ve dış ticaretin hegemonik mücadelede önemli silahlara dönüştüğü

Kutlu KARAVELİOĞLU - MAİB Başkanı

günümüzden bakarak nasıl bir endüstriyel dönüşüm tasavvur edebiliriz. Bu dönüşümün öncülüğünü yapacak olanlar ne murad ediyorlar ve sektörel örgütlerimiz nasıl bir okuma yapmalı? Endüstride yeni bir çağın başında olduğumuz, belki 10 yılı aşkın zamandır dillerde. Körün fiili tarihi gibi başlayan taktim, giderek somutlaştı. Bu çağa özellik katan, ya da mesnet olan şey, Almanların deyimi ile Sanayi 4.0, Amerikalıların deyimi ile Nesnelerin İnterneti ve Yapay Zeka. Bizdeki adı Milli Teknoloji Hamlesi.

Hangi kavram ve içeriği ele alırsak alalım, endüstrideki yansıması, dijital tekniklerin egemen olduğu bir sanayi evresinde olduğumuza işaret ediyor. Üreteceğimiz ve ihraç edeceğimiz her bir ürün ya da hizmet, deyim yerinde ise "akıllı" olmak zorunda. Sadece nihai ürünlerimiz değil, bu akıllı ürünleri üretecek proses ve iş süreçlerimiz de akıllı araç ve gereçlerimiz de akıllı olmak durumunda. Bu elbette çok zorlu bir süreçtir ama bu sürecin ana motoru her ülkede makine imalat sanayidir. Bugün belli alanlardaki kamu politikalarında, özellikle de pilot tayin eddiğimiz Hamle Programı'nın son çağrısında bunun karşılığını nihayet görmeye bizleri mutlu etmelidir.

Geleceğin teknolojilerini merkezine almış ve geniş bir yatırım alanı tarifleyen son çağrı, acil hale gelmiş ve yatırımcı bulmak zorunda olduğumuz sensör teknolojileri, robotik otomasyon sistemleri, eklemeli imalat ve otonom robot tekniklerini de içeriyor. Bu teknikleri mas etmek, yeni gelişmeleri rakiplerimizden evvel gündeme sokabilmemiz, rekabetçiliğimiz ve ihracatımızın artarak sürdürülebilirliği için büyük önem taşıyor. Hatta bunlar ülke sanayinin dönüştürülmesi için elzem konulardır. Yeter ki, yazmakta çok başarılı olduğumuz stratejileri hayata geçirmekte sorun yaşamayalım. Ve yeter ki sektörel örgütlerimiz devlet ve girişimciler arasında fonksiyonel bir ara yüz olmanın ötesine geçebilsinler.

ENDÜSTRİDE YENİ KAPIŞMA ALANLARI OLUŞUYOR

Endüstriyel yaşama girmiş olan ikinci ve önemli bir başka husus ise büyümeyi sürdürülebilir kılmak. Endüstride büyüyerek ekonomiyi büyütme meselesini Avrupa Birliği "Yeşil Mutabakat" konsepti ile formüle etti. Endüstride, bir bütün olarak ekonomide "Mutabakat" denince akla ilk gelen 1933-38 yılları arasında dönemin ABD Başkanı Franklin Roosevelt'in dünyanın ekonomik buhrandan çıkışı için önerdiği ve uyguladığı büyüme

modeli "Yeni Mutabakat" (New Deal) hatırlara geliyor. O dönemde dünyanın diğer ülkeleri bu model etrafında kendi büyüme modellerini geliştirmiş ve pozisyonlarını almışlardı. ABD'in Trump zamanında başlattığı yeneden sanayileşme hamlesine, şimdi AB, açıkladığı yeşil mutabakatla karşılık veriyor. Endüstride sürdürülebilirlik için karbon nötr kta, onarılabılır, yeniden kullanılabilir ürün, atıkların dönüşümü, dōngüşel ekonomi gibi türlü başlıkla bezenmiş yeni bir endüstriyel büyüme modeli sunuyor. ABD ve Çin tarafından da oldukça ciddiye alınan bu modelleme geleceğin sanayisinin hangi sütunlar üzerinde yükseleceğini de bir bakıma tayin etmektedir. Endüstride rekabet ve farklılık, teknoloji ile birlikte yeşil mutabakat zemininde yürüyecektir. Bu konudaki AB Komisyon raporlarının detaylarını bu hafta içinde göreceğiz. Bugüne kadar genel çerçeveyi, hedefleri belirtiren bu modelin nasıl bir yöntemle pratiğe geçeceğini bu haftadan itibaren öğreneceğiz. Sınırdaki karbon vergileri ve/veya pazarda tüketim vergileri gibi kaynaklarla finanse edilecek bu büyük sınıai dönüşümün sadece sektörümüz için değil, ülkemiz için ne yükler getireceğini ve bunları hangi plan ve programlarla göğüsleyebileceğimizi ancak görüp tartışabileceğiz.

TÜRKİYE'NİN MAKİNECİLERİ YENİ'YI YAZMAYA HAZIR

Hali hazırda ABD yönetimi bu model veya hedefler konusunda iyi niyet belirtmiş olsa da büyük zorluklar yaşayacağı anlaşılıyor. Çin yönetimi de bu hedefler doğrultusunda hareket edeceğini ilan etmiş fakat detaylı plan ve programlarını sene sonunda açıklayacaktır. Agresif stratejileri ile kendisini büyük bir tehdit olarak gören rakiplerinin argümanlarını doğrular durumdaki bu ülkenin, nasıl bir program izleyeceği merak konusudur. Küresel platformda standartların harmonizasyonu için birçok çalışmanın yapıldığı ve Çin'in ISO ayna komitelerindeki temsil gücünün hızla arttığı bir süreçte, iç pazarda kullanılan standartlar içinde ISO ve IEC normlarının payı yüzde 25 seviyesine ne sebeple gerilemiştir... Özetle, sektörümüzü, sanayimizi, ülkemizi önemli sınavlar bekliyor. Endüstriyel zihniyetin, tekniğin ve doğanın belirlediği, belirleyici olduğu bu yaşam bizleri zaten her gün test ediyor. Refah ve mutluluğa giden yol makus talihle hesaplaşmaktan, yeniyeni ile yanıt vermekten geçmektedir. Biz, Türkiye'nin Makinecileri olarak, gerektiğinde iplerimizi uca ekleyerek, Yeni'yi yazmaya hazırız!

#meraklısmamakine

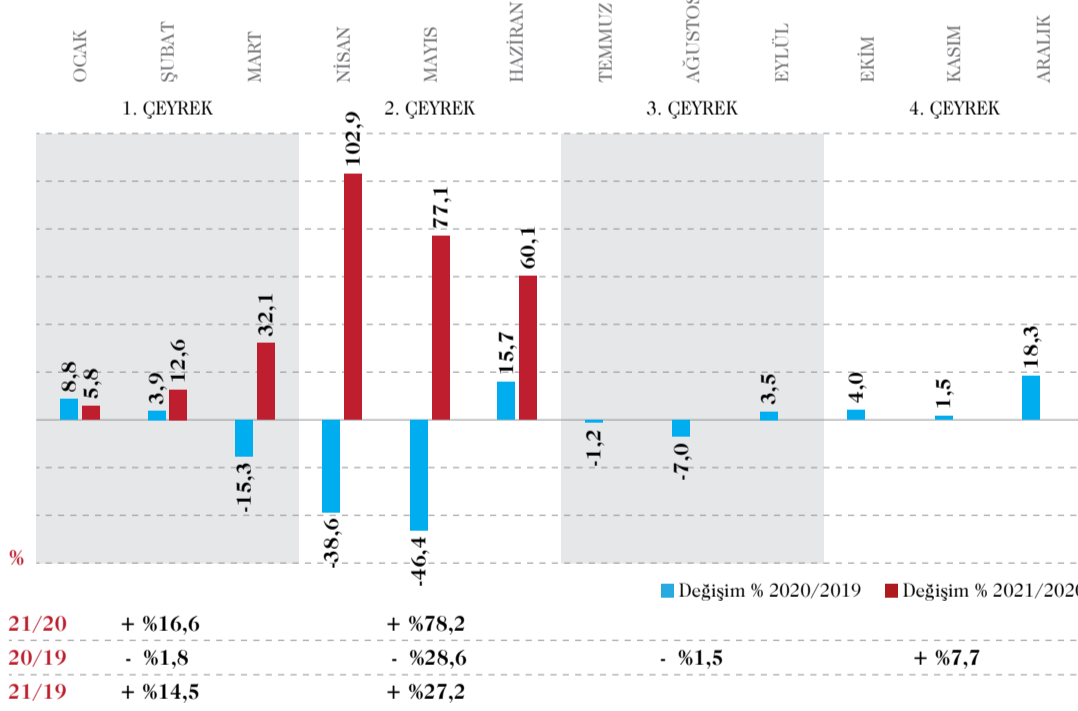
Türkiye'nin Makine Dış Ticareti

Dönem	İhracat			İthalat		
	Milyar \$	%	Değişim	Milyar \$	%	Değişim
Mayıs	1,9	1,8	-5,0	2,2	2,7	21,6
Ocak-Mayıs	8,3	9,3	12,0	9,9	13,7	38,0
Son 12 Ay	18,4	21,1	14,2	25,2	32,1	27,8

Türkiye'nin Makine Dış Ticaretinde İlk 10 Ülke (Ocak-Mayıs)

Ülke	İhracat				Ülke	İthalat			
	Milyon \$	%	Değişim, 21/19	Pay, 2021		Milyon \$	%	Değişim, 21/19	Pay, 2021
Almanya	1.135	1.354	19,3	14,6	Çin	1.688	3.401	101,4	24,8
ABD	618	621	0,5	6,7	Almanya	1.821	2.435	33,7	17,8
B. Krallık	430	503	16,9	5,4	İtalya	976	1.345	37,7	9,8
İtalya	429	490	14,0	5,3	B. Krallık	725	699	-3,5	5,1
Fransa	402	482	19,9	5,2	ABD	809	668	-17,4	4,9
İspanya	311	347	11,7	3,7	Japonya	435	570	30,9	4,2
Rusya	210	330	56,8	3,6	Polonya	266	515	93,7	3,8
Özbekistan	173	311	79,8	3,4	Fransa	379	403	6,4	2,9
Polonya	203	258	26,8	2,8	Güney Kore	237	385	62,4	2,8
Irak	225	241	7,5	2,6	Hindistan	172	296	71,6	2,2

Makine İhracatı

Makine İthalatı

